

31989L0665

30.12.1989

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 395/33

NÕUKOGU DIREKTIIV,

21. detsember 1989,

riiklike tarne- ja ehitustöölepingute sõlmimise läbivaatamise korra kohaldamisega seotud õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta

(89/665/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 100a,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾koostöös Euroopa Parlamendiga, ⁽²⁾võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽³⁾

ning arvestades, et:

riigihankeid käsitlevad ühenduse direktiivid, eelkõige nõukogu 26. juuli 1971. aasta direktiiv 71/305/EMÜ riiklike ehitustöölepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta, ⁽⁴⁾ viimati muudetud direktiiviga 89/440/EMÜ, ⁽⁵⁾ ja nõukogu 21. detsembri 1976. aasta direktiiv 77/62/EMÜ riiklike tarnelepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta, ⁽⁶⁾ viimati muudetud direktiiviga 88/295/EMÜ, ⁽⁷⁾ ei sisalda nimetatud direktiivide tõhusat kohaldamist tagavaid erisätteid;

nimetatud direktiivide kohaldamise tagamise olemasolev kord nii siseriiklikul kui ühenduse tasandil ei ole alati piisav, et tagada vastavate ühenduse sätete järgimine eeskätt selles etapis, kui rikkumisi saab veel parandada;

riigihangete avamine ühenduse konkurentsile teeb vajalikuks oluliselt suurema läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise tagamise; selle tuntava mõju saavutamiseks tuleb riigihankeid käsitleva ühenduse õiguse või seda rakendavate siseriiklike õigusnormide rikkumise puhuks sätestada tõhusad ja kiired abinõud;

tõhusate abinõude puudumine või olemasolevate abinõude puudulikkus teatavates liikmesriikides takistab ühenduse ettevõtjaid

tellija asukohaliikmesriigis pakkumisi esitamast; seetõttu peavad asjaomased liikmesriigid selle olukorra parandama;

kuna riigihankelepingute sõlmimise kord näeb sõlmimiseks ette lühikese ajavahemiku, peab pädevatel järelevalveasutustel muu hulgas olema luba võtta ajutisi meetmeid nimetatud korra peatamiseks või tellija poolt vastuvõetud mis tahes otsuse rakendamiseks; korras ettenähtud lühike ajavahemik eeldab ülalnimetatud rikkumiste kiiret lahendamist;

on vaja tagada vastava korra olemasolu kõikides liikmesriikides, et võimaldada ebaseaduslike otsuste kõrvalejätmist ja kahju hüvitamist rikkumise tõttu kahju kannatanud isikutele;

kui ettevõtjad läbivaatamist ei taotle, võivad teatavad rikkumised jääda heastamata, kui selleks ei kehtestata erimehhanismi;

kui komisjon leiab, et pakkumismenetluse ajal on toimunud selge ja ilmne rikkumine, peaks ta suutma sellele pöörata liikmesriigi pädevate asutuste ja asjaomase tellija tähelepanu, et võetaks vajalikke meetmeid väidetava rikkumise kiireks heastamiseks;

käesoleva direktiivi sätete kohaldamine tuleks uuesti läbi vaadata nelja aasta jooksul pärast direktiivi rakendamist teabe põhjal, mida liikmesriigid esitavad siseriikliku läbivaatamise korra toimimise kohta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

1. Liikmesriigid võtavad seoses direktiivide 71/305/EMÜ ja 77/62/EMÜ reguleerimisalasse kuuluvate riigihankelepingute sõlmimise menetlustega vajalikud meetmed tagamaks, et tellijate otsuseid saaks läbi vaadata tõhusalt ning eelkõige võimalikult kiiresti kooskõlas järgmiste artiklitega ja eelkõige artikli 2 lõikega 7 põhjusel, et kõnealused otsused on vastuolus riigihankeid reguleeriva ühenduse õigusega või seda õigust rakendavate siseriiklike eeskirjadega.

⁽¹⁾ EÜT C 230, 28.8.1987, lk 6, ja EÜT C 15, 19.1.1989, lk 8.

⁽²⁾ EÜT C 167, 27.6.1988, lk 77, ja EÜT C 323, 27.12.1989.

⁽³⁾ EÜT C 347, 22.12.1987, lk 23.

⁽⁴⁾ EÜT L 185, 16.8.1971, lk 5.

⁽⁵⁾ EÜT L 210, 21.7.1989, lk 1.

⁽⁶⁾ EÜT L 13, 15.1.1977, lk 1.

⁽⁷⁾ EÜT L 127, 20.5.1988, lk 1.

2. Liikmesriigid tagavad, et seoses riigihankelepingute sõlmimise korraga kahjunõude esitanud ettevõtjate vahel ei ole mingit diskrimineerimist seetõttu, et käesolevas direktiivis tehakse vahet ühenduse õigust rakendavate siseriiklike eeskirjade ja muude siseriiklike eeskirjade vahel.

3. Liikmesriigid tagavad, et läbivaatamise kord oleks võimalike liikmesriikide poolt kehtestatavate üksikasjalike eeskirjade kohaselt kättesaadav vähemalt kõigile neile isikutele, kellel on või on olnud huvi konkreetse riikliku tarne- või ehitustöölepingu vastu ja kes on väidetava rikkumise tõttu kahju kannatanud või võivad kahju kannatada. Eelkõige võivad liikmesriigid nõuda, et läbivaatamist taotlev isik peab olema eelnevalt teatanud tellijale väidetavast rikkumisest või kavatsusest taotleda läbivaatamist.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid tagavad, et seoses artiklis 1 kindlaksmääratud läbivaatamise korraga võetavad meetmed sisaldavad järgmisi volitusi:

- a) võtta esimesel võimalusel vahemenetluse korras ajutisi meetmeid väidetava rikkumise heastamiseks või asjaomaste huvide edasise kahjustamise vältimiseks, sealhulgas meetmeid, mille eesmärk on riigihankelepingu sõlmimise menetluse või tellijate otsuste rakendamise peatamine või nende peatamise tagamine;
- b) jätta kõrvale ebaseaduslikud otsused või tagada nende kõrvaljätmine ning kõrvaldada pakkumiskutses, lepingudokumentidest ning teistest kõnesolevat pakkumismenetlust käsitlevatest dokumentidest diskrimineerivad tehnilised, majanduslikud või finantsnäitajad;
- c) maksta kahjutasu isikutele, kellele on rikkumisega kahju tekitatud.

2. Lõikes 1 kindlaksmääratud volitusi võib anda mitmele erinevale asutusele, kes vastutavad läbivaatamise korra eri aspektide eest.

3. Läbivaatamise kord ei pruugi automaatselt viia vastavate pakkumismenetluste peatamiseni.

4. Liikmesriigid võivad ette näha, et ajutiste meetmete rakendamise otsuse tegemisel võib vastutav asutus võtta arvesse kõnealuste meetmete võimalikke tagajärgi kõigile huvidele, mida võidakse kahjustada, ja üldsuse huvidele, ning nad võivad otsustada

kõnealuseid meetmeid mitte rakendada, kui nende negatiivsed tagajärjed võivad olla suuremad kui neist saadav kasu. Otsus ajutisi meetmeid mitte rakendada ei piira kõnealuseid meetmeid taotleva isiku õigust esitada muid nõudeid.

5. Liikmesriigid võivad sätestada, et kui kahjutasu taotlemist põhjendatakse ebaseaduslikult tehtud otsusega, peab vajalike volitustega asutus vaidlustatud otsuse kõigepealt kõrvale jätma.

6. Lõikes 1 nimetatud volituste kasutamise mõju sõlmitud ja juba täidetud lepingule määratakse kindlaks siseriikliku õigusega.

Lisaks sellele võib liikmesriik ette näha, et pärast lepingu sõlmimist piirduvad läbivaatamise korra eest vastutava asutuse volitused kahjutasu maksmisega kõigile rikkumise tõttu kahju kannatanud isikutele, v.a juhud, kui otsus tuleb jätta kõrvale enne kahjutasu maksmist.

7. Liikmesriigid tagavad, et läbivaatamise korra eest vastutavate asutuste otsuseid oleks võimalik tõhusalt ellu viia.

8. Kui läbivaatamise korra eest vastutavad asutused ei ole kohtuasutused, peavad nad oma otsuseid alati kirjalikult põhjendama. Lisaks tuleb sellisel juhul ette näha kord, mille kohaselt tagatakse, et kõik järelevalveasutuse võetud väidetavalt ebaseaduslikud meetmed või talle antud volituste väidetava väärkasutamise võib saata kohtulikule läbivaatusele või läbivaatamiseks mõnele teisele asutusele, mis EMÜ asutamislepingu artikli 177 tähenduses on kohus ning mis on sõltumatu nii tellijast kui järelevalveasutusest.

Sellise sõltumatu asutuse liikmed nimetatakse ametisse ja vabastatakse ametist samasugustel tingimustel nagu kohtu liikmed, kui on tegemist ametisse nimetamise eest vastutava asutuse, ametiaja ja ametist vabastamisega. Vähemalt kõnealuse sõltumatu asutuse juhil on samasugune juriidiline ja erialane kvalifikatsioon nagu kohtu liikmetel. Sõltumatu asutus teeb oma otsused pärast menetlust, mille käigus kuulatakse ära mõlemad pooled, ja sellised otsused on juriidiliselt siduvad iga liikmesriigi kindlaksmääratud korras.

Artikkel 3

1. Komisjon võib alustada käesoleva artikliga ettenähtud menetlusi, kui ta leiab enne lepingu sõlmimist, et riigihankeid reguleerivaid ühenduse sätteid on direktiivide 71/305/EMÜ ja 77/62/EMÜ rakendusallas kuuluv pakkumismenetluse ajal selgelt ja ilmselt rikutud.

2. Komisjon teatab liikmesriigile ja asjaomasele tellijale põhjused, mille alusel jõuti järeldusele, et on toimunud selge ja ilmne rikkumine, ning nõuab selle heastamist.

3. Asjaomane liikmesriik edastab komisjonile 21 päeva jooksul pärast lõikes 2 nimetatud teate saamist:

- a) kinnituse rikkumise heastamise kohta või
- b) põhjendatud selgituse selle kohta, miks rikkumist ei ole heastatud või
- c) teate selle kohta, et pakkumismenetlus on peatatud kas tellija algatusel või artikli 2 lõike 1 punktis a sätestatud volituste alusel.

4. Lõike 3 punkti b kohases põhjendatud selgituses võib muude asjaolude seas tugineda sellele, et väidetava rikkumise suhtes kohaldatakse juba kohtuliku läbivaatamise menetlust või muud läbivaatamise korda või artikli 2 lõikes 8 nimetatud läbivaatamist. Sel juhul teatab liikmesriik komisjonile viivitamata kõnealuse menetluse tulemuse.

5. Kui on teatatud pakkumismenetluse lõpetamisest kooskõlas lõike 3 punktiga c, teavitab asjaomane liikmesriik komisjoni peatamise lõpetamisest või mõne muu pakkumismenetluse alustamisest, mis on täielikult või osaliselt seotud sama küsimusega. Uue teatega kinnitatakse väidetava rikkumise heastamist või esitatakse põhjendatud seletus selle kohta, miks seda ei ole tehtud.

Artikkel 4

1. Komisjon, konsulteerides riigihankelepingute nõuandekomiteega, vaatab hiljemalt nelja aasta jooksul pärast käesoleva direk-

tiivi kohaldamist läbi selle sätete rakendamise ning teeb vajaduse korral muudatusettepanekud.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile iga aasta 1. märtsiks teabe siseriikliku läbivaatamise korra toimimise kohta eelmise kalendriaasta jooksul. Komisjon, konsulteerides riigihankelepingute nõuandekomiteega, määrab kindlaks teabe laadi.

Artikkel 5

Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud meetmed enne 1. detsembrist 1991. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike põhiliste õigus- ja haldusnormide teksti.

Artikkel 6

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 21. detsember 1989

Nõukogu nimel

eesistuja

É. CRESSON